

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๔๐๑/ว ๕๕๗๓

เรียน รองอธิบดี หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม ผู้อำนวยการสำนัก
ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการกลุ่ม
ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ผู้อำนวยการสำนักงาน
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค
ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานกรุงเทพมหานคร
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติเชียงใหม่
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรม-
ยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์

เพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้สามารถดาวน์โหลด
รายละเอียดได้ที่ www.dsd.go.th/secretary เอกสารดาวน์โหลด
(หัวข้อเอกสารแจ้งเวียนทั่วไป)

(นางจิราภรณ์ วงศาโรจน์)

เลขานุการกรม

๒๗ ก.ค. ๒๕๕๘

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๒๐๔.๔/ว ๔๕๕

ถึง กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวกและสารบรรณ
เลขที่รับ...
วันที่ ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๘
เวลา ๑๕.๐๐ น.

สำนักงานเลขาธิการกรม
เลขที่รับ...
วันที่ ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๘
๑๓.๓๐ น.

พล.

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
เลขที่รับ...
วันที่ 24 ก.ค. 2558
๑๓.๒๐ น.

ส.ล.

พร้อมนี้สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวงแรงงาน ขอส่งสำเนาหนังสือ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล)๒๔๓๘๐ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘
เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
มาเพื่อโปรดทราบ

☐ ทราบ
☐ ลงนัด
☒ มอบหมาย นางสาวจาดองลักษณ์ กายแก้ว
๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

จาดองลักษณ์

(นางสาวจาดองลักษณ์ กายแก้ว)
หัวหน้าฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวกและสารบรรณ

๒๕ ก.ค. ๒๕๕๘

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา(ปคร.)
โทร. ๐ ๒๒๓๒ ๑๑๐๐, ๑๑๕๘
โทรสาร. ๐ ๒๒๔๘ ๒๐๒๖

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๓๖

เลขที่ ๑๓๒๐
วันที่ 21 ก.ค. 2558
เวลา 10.00 น.

สำนักงานรัฐมนตรี
รับที่ ๗๑๐
วันที่ 20 ก.ค. 2558
เวลา 10.00 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คสช(สธ)/๖๔๑
ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้คณะรัฐมนตรีทราบ ตามข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ดังนี้
เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระเบียบเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนมิใช่ระบบสหกรณ์แบบปันผลนิยม ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจชุมชนไปทำกำไรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

หัวใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิดธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้มุ่งหวังทำกำไรเพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง ค่าจัดหาทรัพยากรต้นทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวัสดิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจการต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของร่วมกันในรูปแบบสหกรณ์ บริษัทชุมชน ซึ่งชุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงสีชุมชน สถานีจำหน่ายน้ำมันชุมชน

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต - โอนีง (Poipet O'Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่เชื่อมประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

/เมื่อชุมชน ...

สำนักผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
กระทรวงแรงงาน
รับที่ 069 *
วันที่ 21-7-58
เวลา 14:30

นโยบายและยุทธศาสตร์รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
3829
วันที่ 22 ก.ค. 2558
เวลา 13.12
22 ก.ค. 2558
6222
07.58

-๒-

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบและหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจเพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อเกิดกำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการการศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ต้น

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดคล้องกับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วกลับไปสู่ชุมชนและสังคมในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้นในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนนและทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เห็นควรให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการนำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติว่า

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน
๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชนธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว
๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวทางการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

ที่ รง 0102.1/ 1974 จิงเรียนยืนยันมา

เรียน ปลัดกระทรวงแรงงาน

ขอแสดงความนับถือ

เพื่อโปรดแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบทราบด้วย

-ป/ธ รองอธิการบดี/ส/รทท

ก็ขอบคุณยิ่ง ทั้งนี้ ได้สำเนานำเรียน รว.รง.ทราบแล้ว

22 ก.ค. 58

พลเอก

(นายธีระพงษ์ วงศ์วิลาส)

(อรรถนพ ศิริศักดิ์) ๒๓.๗.๕๘

รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๓ (ภัทริศา) ๔๔๑ (สุภาวดี)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.cabinet.thaigov.go.th 4๕ 23-07-58 (สุภาวดี)

ที่ ๒๐๐ ร.๕
๑๒๐๓.๕๘

๕
ความมาก
ที่ คสช(สธ)/๒๔๙

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ
ในกองบัญชาการกองทัพบก
๑๑๓ ถนนราชดำเนินนอก
แขวงบางขุนพรหม เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอส่งข้อมูลเข้าสู่การประชุมคณะรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความวิดิทัศน์นำเสนอคณะรัฐมนตรี “การสร้างเชื่อมโยง ธุรกิจชุมชน
กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ”

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ขอส่งข้อมูล “การสร้างเชื่อมโยง
ธุรกิจชุมชนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ” ของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ เข้าสู่
การประชุมคณะรัฐมนตรี ใน ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อุดมเดช สีสิบตรี)

เลขาธิการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

แผนกนโยบายและยุทธศาสตร์ฯ

โทร.๐-๒๒๘๒-๒๕๓๖

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุภาวดี เจริญนิษฐ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

บทความวิดิทัศน์นำเสนอ กรม.

เรื่อง “การสร้างเชื่อมโยง ธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ”

กราบเรียนนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีทุกท่าน

ตามที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติสั่งการให้ สำนักเลขาธิการคณะรักษาความสงบ
แห่งชาติ นำเสนอการสร้างเชื่อมโยง ธุรกิจชุมชน (community business) ธุรกิจเพื่อสังคม (social
business) กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั้น ขอเรียนชี้แจงเพื่อกรุณาทราบดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ
ด้วยการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระเบียบเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยง
อาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลาง
ของอาเซียน ทั้งนี้กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จะมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และ
ภาคบริการ เช่นการขนส่ง logistic คลังสินค้า รวมถึงการบริหารจัดการในการอำนวยความสะดวก เพื่อให้
เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการ แรงงาน หุ่น และปัจจัยการผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนั้นยุทธศาสตร์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔
การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ได้กำหนด Road map ให้มีการ
พัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่นำร่องเศรษฐกิจพิเศษ
ภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า มีความจำเป็นที่จะต้อง ทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
กับชุมชนมีความเชื่อมโยงกัน หรือกล่าวได้ว่า ชุมชนต้องได้รับประโยชน์โดยตรงจากเขตพัฒนา
เศรษฐกิจพิเศษ แนวคิดดังกล่าวสามารถใช้ตัวแบบที่เรียกว่า ธุรกิจชุมชน (community business)
ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจ
ต่อรองทางเศรษฐกิจ และนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมา
สู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชน มิใช่ระบบสหกรณ์แบบปันผลนิยม ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยง
เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชน (community business) จึงเป็นการนำธุรกิจชุมชน (community
business) ไปทำกำไรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม หัวใจสำคัญที่จะทำให้ธุรกิจชุมชน (Community business) กับเขตพัฒนา
เศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ จะต้องอาศัยแนวคิดที่เรียกว่า ธุรกิจเพื่อสังคม (social business)
ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้มุ่งหวังทำกำไร เพื่อตอบสนองกับ
การลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้จากแนวคิดธุรกิจเพื่อสังคม (social business)
ซึ่งดำเนินงานโดยชุมชนหลังจากหัก ค่าจ้าง ค่าแรง ค่าจัดหาทรัพยากรต้นทุน รวมถึงการบริหาร
จัดการแล้ว จะถูกนำกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวัสดิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข
ซึ่งนับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคม (social business) มีความเข้มแข็งได้ จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (social enterprise) รองรับ เช่น โรงสีชุมชน สถานีจำหน่ายน้ำมันชุมชน ความหมายของวิสาหกิจเพื่อสังคม (social enterprise) ในที่นี้หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของร่วมกัน ในรูปแบบสหกรณ์ บริษัทชุมชน โดยชุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ และหากมีความพร้อมอาจสามารถพัฒนาไปสู่การบริหารจัดการในรูปแบบของ บริษัท e-business ของชุมชน โดยผลกำไรจะนำกลับไปสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้ในที่สุด

ขออนุญาตยกตัวอย่าง Model ตามแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น

กรณีของ พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว เป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต - โขเนียง (Poipet O'Neang) ของกัมพูชา ซึ่งสามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้า และการขนส่ง ในกรณีนี้ ถือได้ว่าเป็นโอกาสที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้ดียิ่งขึ้นและมีความยั่งยืน โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชน (Community business) รองรับ โดยการรวมตัวกัน เป็นเครือข่ายทางสังคมด้วย ทั้งนี้การรวมตัวของชุมชน เช่น การลงแขกในอดีตถือเป็นทุนทางสังคม ที่สามารถลดต้นทุนเงินตราในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจลงได้ แต่การที่ธุรกิจชุมชน (Community business) จะเกิดขึ้นได้ จะต้องอาศัยผู้ที่เชื่อมประสานให้เกิดการรวมตัวในชุมชนเพื่อส่วนร่วม ประเด็นนี้ ทางราชการ อาทิเช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่จะเป็นผู้เชื่อมประสานได้อย่างดี

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community business) ได้แล้ว สิ่งสำคัญต่อมา คือการกำหนดกรอบและหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจเพื่อสังคม (social business) ดังนั้นการกำหนดว่าเมื่อเกิดกำไรจากธุรกิจชุมชน (Community business) แล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่ง เป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณะสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ต้น

ทั้งนี้ เมื่อได้แนวทางหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชน (social enterprise) ในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดคล้องกับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว ซึ่งจะต้องตอบโจทย์ อย่างน้อยในเรื่อง อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้า และการขนส่ง ซึ่งสามารถกำหนดรูปแบบเป็นบริษัทชุมชน หรือสหกรณ์ เช่น บริษัทน้ำมันชุมชน สหกรณ์แปรรูปการเกษตร เป็นต้น ทั้งนี้หากสามารถเชื่อมโยง วิสาหกิจชุมชน (social enterprise) เข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่องพร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วกลับไปสู่ชุมชนและสังคมในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอ

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน (Community business) โดยเริ่มต้นในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ สระแก้วก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านขนส่งคมนาคม ทั้งทางถนน และทางราง รวมถึง สามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้

ทั้งนี้เห็นควรให้หน่วยทหารในพื้นที่ เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน (Community business) โดยการจัดตั้งโครงการนำร่องก่อน และให้ กระทรวงเกษตร กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้แนะนำ ส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ เป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e-Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าว บังเกิดผลเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

